

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 10 marca 2017 r.

Pozycja 47

POSTANOWIENIE z dnia 3 listopada 2016 r. Sygn. akt Ts 64/16

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Piotr Pszczółkowski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej Sp. z o.o. w sprawie zgodności:

art. 280 § 1 w zw. z art. 276 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 718, ze zm.) z art. 31 ust. 3, art. 45 ust. 1, art. 78 i art. 176 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej z 15 marca 2016 r. (data nadania), sporządzonej przez pełnomocnika, Sp. z o.o. (dalej: skarżąca) zakwestionowała zgodność z Konstytucją art. 280 § 1 w zw. z art. 276 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U.2016.718, ze zm.; dalej: ppsa). Skarżąca zarzuciła, że zaskarżone przepisy ppsa w zakresie, w jakim nie przewidują możliwości zaskarżenia postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania, są niezgodne z art. 31 ust. 3, art. 45 ust. 1, art. 78 i art. 176 ust. 1 Konstytucji.

Skarga konstytucyjna została wniesiona w związku z następującą sprawą. Postanowieniem z grudnia 2015 r. Naczelny Sąd Administracyjny odrzucił skargę skarżącej o wznowienie postępowania zakończonych wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z listopada 2013 r. W uzasadnieniu tego postanowienia sąd administracyjny stwierdził, że celem badania na posiedzeniu niejawnym skargi o wznowienie postępowania jest wyłącznie stwierdzenie, czy spełnione zostały warunki umożliwiające rozpatrzenie samej skargi. Badanie to nie jest zatem jeszcze badaniem zasadności skargi o wznowienie postępowania. Sąd stwierdził, że jedyną przesłanką wznowienia postępowania wskazaną przez skarżącą było wykrycie nowych okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogły mieć wpływ na wynik sprawy, a z których skarżąca nie mogła skorzystać w zakończonym postępowaniu (art. 273 § 2 ppsa). Zdaniem Naczelnego Sądu Administracyjnego przedstawiony przez skarżącą środek dowodowy nie był jednak środkiem nowym, z którego skarżąca nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu, a zatem jej skarga o wznowienie postępowania nie została oparta na ustawowej podstawie.

W szczegółowym uzasadnieniu zarzutów skargi skierowanych przeciwko zaskarżonym przepisom ppsa skarżąca szczegółowo omówiła okoliczności i przebieg postępowania, którego wznowienia żądała. Następnie odwołała się do orzeczeń Trybunału, w których ocenie zgodności z Konstytucją poddane były rozwiązania ustawowe uniemożliwiające zaskarżenie orzeczenia sądu drugiej instancji, będącego *de facto* orzeczeniem pierwszoinstancyjnym. Skarżąca zaakcentowała, że kwestionuje w skardze pominięcie legislacyjne, nie zaś zaniechanie prawodawcze. W ocenie skarżącej „deficyty treści” art. 280 § 1 ppsa były bezpośrednią i wyłączną przyczyną odrzucenia jej skargi o wznowienie postępowania. Orzeczenie wydane przez Naczelny Sąd Administracyjny zamknęło jej – jak twierdzi – drogę sądową przez wyłączenie możliwości zaskarżenia postanowienia wydanego przez sąd drugiej instancji, lecz mającego charakter postanowienia pierwszoinstancyjnego. W przekonaniu skarżącej oznacza to niezgodność kwestionowanych przepisów ppsa z art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2 oraz art. 78 w zw. z art. 176 ust. 1 Konstytucji.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 37 ust. 1 w zw. z art. 50 ustawy z dnia 22 lipca 2016 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U.1157; dalej: ustawa o TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym, podczas którego Trybunał bada, czy odpowiada ona określonym przez prawo wymaganiom, a także czy nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 40 ust. 1 ustawy o TK.

Wśród obowiązków nałożonych przez ustawodawcę na skarżącego znalazły się obowiązek prawidłowego określenia przedmiotu skargi (art. 48 ust. 1 pkt 1 ustawy o TK) oraz wymóg wskazania, która konstytucyjna wolność lub które prawo i w jaki sposób – zdaniem skarżącego – zostały naruszone (art. 48 ust. 1 pkt 2 ustawy o TK). Ponadto skarżący zobligowany został przez ustawodawcę do uzasadnienia zarzutu niezgodności przedmiotu kontroli ze wskazaną konstytucyjną wolnością lub prawem (art. 48 ust. 1 pkt 3 ustawy o TK). W tym kontekście Trybunał zwraca też uwagę na konsekwencje przyjętej przez ustrojodawcę konstrukcji przedmiotu skargi. Zgodnie z art. 79 ust. 1 Konstytucji może być nim wyłącznie przepis ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o konstytucyjnych prawach, wolnościach lub obowiązkach skarżącego. Oznacza to, że zarówno określenie przedmiotu skargi, jak i sposób sformułowania i uzasadnienia zarzutów jego niezgodności z unormowaniami Konstytucji korespondować muszą z treścią orzeczenia wydanego w sprawie, w związku z którą skarżący wystąpił z tego rodzaju środkiem ochrony. Brak takiego związku powoduje bowiem, że skarga przyjmuje niedozwoloną – w świetle założeń przyjętych przez ustrojodawcę – postać środka inicjowania abstrakcyjnej kontroli przepisów prawa. Innymi słowy, stawiając zarzut niezgodności z Konstytucją określonego unormowania i wyjaśniając następnie sposób naruszenia przysługujących mu wolności i praw, skarżący musi wykazać, że znalazły one wyraz w treści orzeczenia wydanego w jego sprawie przez organ władzy publicznej. Weryfikacji spełnienia tego obowiązku przez skarżącego służy m.in. wymóg dołączenia do skargi wyroku, decyzji lub innego rozstrzygnięcia wydanego na podstawie zaskarżonego przepisu (art. 48 ust. 2 ustawy o TK).

Zdaniem Trybunału w przypadku analizowanej skargi konstytucyjnej powyższy wymóg nie został spełniony.

Z okoliczności sprawy, w związku z którą skarżąca wystąpiła ze skargą konstytucyjną, jak również z załączonych do niej dokumentów wynika jednoznacznie, że zarzut naruszenia konstytucyjnych wolności i praw wiąże ona z wydaniem przez Naczelny Sąd Administracyjny postanowienia o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania. Należy jednak zwrócić uwagę, że wobec przepisów ppsa zakwestionowanych w skardze skarżąca formułuje zarzut

naruszenia prawa do zaskarżenia orzeczenia wydanego w pierwszej instancji (a w konsekwencji – naruszenia zakazu zamykania drogi sądowej).

W tym kontekście Trybunał stwierdza, że skarżąca nie przedstawiła orzeczenia, którego wydanie doprowadziło w jej sprawie do naruszenia tego rodzaju prawa podmiotowego. Skoro bowiem skarżąca upatruje naruszenie konstytucyjnego prawa w ustawowym pominięciu możliwości zaskarżenia postanowienia sądu administracyjnego odrzucającego skargę o wznowienie postępowania, to waloru takiego orzeczenia bynajmniej nie wykazuje dołączone do skargi postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z grudnia 2015 r. Ten judykat sądowy nie prowadzi bowiem do pozbawienia skarżącej prawa do wniesienia środka odwoławczego, czy też – jak twierdzi skarżąca – skutkuje zamknięciem drogi sądowej. Jak to już Trybunał podkreślił, obowiązek wskazania w skardze (a następnie dołączenia do niej) orzeczenia wydanego na podstawie zaskarżonego przepisu wynika nie tylko z treści art. 48 ust. 2 ustawy o TK, ale jest konsekwencją przyjętego w art. 79 ust. 1 Konstytucji modelu przedmiotu skargi konstytucyjnej. Pozostaje nim wyłącznie przepis będący podstawą prawną ostatecznego orzeczenia, które naruszyło konstytucyjne prawa podmiotowe skarżącego.

Ze względu na powyższe, na podstawie art. 50 w zw. z art. 37 ust. 3 oraz art. 48 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy o TK, Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.